

УГОДА УКРАЇНИ З ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ - ОСНОВА ФІНАНСОВОЇ СТАБІЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

ЄВДОКІМЕНКО Світлана Вікторівна - доцент, доктор юридичних наук, доцент кафедри кримінально-правових дисциплін та адміністративного права ТОВ «Харківський університет»

ORCID: 0000-0003-2924-6621

ЄВДОКІМЕНКО Сергій Анатолійович - кандидат юридичних наук, доцент кафедри кримінально-правових дисциплін та адміністративного права ТОВ «Харківський університет»

ORCID: 0000-0003-4700-9777

УДК 343.983(477)

DOI 10.32782/EP.2021.27

У статті розглянуті напрямки правового, феконімічного та фінансового співробітництва згідно з положеннями Угоди про асоціацію між Україною, з одного боку, та Європейським Союзом (далі - ЄС), Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншого боку (далі - Угода між Україною та ЄС) як основи забезпечення фінансової стабільності економіки України.

Ключові слова: фінансова стабільність, економічне (правове, фінансове) співробітництво, економічні фізики, фінансовий ринок.

Постановка проблеми

Сучасна економічна та політична ситуація в Україні характеризується великими фінансовими ризиками, що може привести до дестабілізації (порушення дії) фінансового ринку країни і, як наслідок, до значних фінансових втрат. Це викликає необхідність забезпечення належного рівня захисту економіки України, що можливо шляхом виконання положень Угоди між Україною та Європейським Союзом за рахунок виконання відповідних зобов'язань у сфері правового, економічного та фінансового співробітництва. У результаті мають бути створені умови для фінансової стабільності учасників фінансового ринку України.

Стан дослідження проблеми

Термін «фінансова стабільність» досить широко використовують у нормативно-правових актах, науковій, навчальній і методичній літературі, а саме: Я. В. Бе-

лінською та В. П. Биховченко у статті «Фінансова стабільність: сутність та напрями забезпечення»; В. В. Шевчук у статті «Фінансова стабільність держави та її ознаки»; Б. І. Пшик у статті «Фінансова стабільність: сутність та особливості прояву». Але недостатньо висвітлено проблему зміцнення фінансової стабільності України в сучасних умовах. До складу джерел досліджень входять також: Угода про асоціацію між Україною, з одного боку, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншого боку, угоду ратифіковано законом № 1678-VII від 16.09.2014; Дорожня карта законодавчого забезпечення виконання Угоди про асоціацію між Україною, з одного боку, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони на 2018 – 2019 роки; Бюджетний кодекс України; Податковий кодекс України; Митний кодекс України; М. Кузьо, Д. Черніков, С. Павлюк, Р. Хорольський «Угода про асоціацію між Україною та ЄС: зміст та імплементація»; статті С. В. Євдокіменко: «Правові аспекти розвитку ринку фінансових послуг та фінансова безпека в Україні»; «Правовий захист фінансового співробітництва України з Європейським Союзом»; «Управління юридичними ризиками в економічній сфері». Але в указаних та інших працях Угода України з Європейським Союзом охарактеризована однобічно з питань законодавчого забезпечення,

а вплив Угоди на фінансову стабільність України не розглядався достатньою мірою.

Метою і завданням дослідження статті є вивчення умов забезпечення фінансової стабільності в Україні на підставі дослідження щодо сутності фінансової стабільності і положень Угоди між Україною та Європейським Союзом з метою визначення факторів впливу напрямків правового, економічного та фінансового співробітництва на зміцнення фінансової стабільності України.

Наукова новизна дослідження полягає у дослідженні та систематизації основних умов правового, економічного та фінансового співробітництва як бази зміцнення фінансової стабільності України.

Виклад основного матеріалу

Сучасна економічна ситуація в Україні характеризується значними ризиками. А об'єктивною умовою економічного розвитку держави є її фінансова стабільність.

Я. В. Белінська та В. П. Биховченко, розглядаючи підходи до фінансової стабільності, вказують на розробки Банку Англії (Bank of England) де під фінансовою стабільністю розуміється наявність стабільної фінансової системи, спроможної ефективно виконувати свої функції з надання необхідної кількості фінансових послуг реальній економіці (платежі, кредитні розрахунки, страхування ризиків за будь-яких неочікуваних подій) [1]. Акцент робиться на тісному взаємозв'язку макроекономічної, монетарної, фінансової стабільності: порушення діяльності фінансової системи безпосередньо позначається на ефективності монетарної політики, а макроекономічна стабільність забезпечує підґрунтя для зміцнення фінансової системи. Відповідальність щодо підтримання фінансової стабільності в Англії покладено на три державні органи: Казначейство (Treasury), Управління фінансовими послугами (Financial Services Authority), Банк Англії (Bank of England). Разом з тим у Меморандумі взаєморозуміння (Memorandum of understanding) цих трьох державних органів зазначено, що за

підтримку фінансової стабільності в цілому відповідає Банк Англії. Це впливає з його функцій: проведення монетарної політики, контролю за станом платіжної системи, виконання ролі банкіра останньої інстанції [2, с.57].

У програмних документах Чеського національного банку (Czech National Bank, CNB) передумовами забезпечення фінансової стабільності визначено цінову стабільність і прозорість фінансових установ, а інструментами її досягнення – пруденційний нагляд за фінансовим сектором та інструменти грошово-кредитної політики. Регулярно здійснюється моніторинг фінансової стабільності шляхом аналізу рівня прозорості і функціонування фінансового ринку, за результатами якого раз на рік формується звіт Палаті депутатів Чехії [2, с.58].

Можна дійти висновку, що в науковій літературі термін «фінансова стабільність» здебільшого трактується через відсутність тих або інших ознак фінансової нестабільності. Такий спосіб визначення фінансової стабільності («від протилежного») не розкриває її сутності, не дає уявлення про її специфіку та властивості як особливого стану не лише фінансової, а й економічної системи [2, с.59].

Фінансова стабільність держави є об'єктивною умовою її економічного розвитку. Так, В. В. Шевчук зазначає, що проблема полягає в тому, що майже всі фактори, які дестабілізують фінансове становище в державі, є результатом дій відповідних державних структур на макрорівні та мікрорівні, тобто залежать від основних положень фінансової політики, зокрема монетарної політики, здійснюваної законодавчою і виконавчою владою, а потім поглиблюються й посилюються на мікрорівні — на рівні підприємницьких структур і фізичних осіб. Сьогодні у влади немає чіткого уявлення про шляхи забезпечення фінансової стабільності держави, а саме яка частина чинного законодавства не сприяє фінансовій стабільності [3, с.182].

Щоб вирішити ці проблеми, необхідно чітко уявляти і розуміти сутність поняття «фінансова стабільність». Стабільність фінансової системи є досить складним яви-

щем та охоплює оцінку різних сегментів фінансової системи (грошово-кредитний ринок, ринок іноземної валюти, фондовий ринок, ринок нерухомості) та реального сектора економіки (економічне зростання та інфляція, корпоративний сектор, сектори домашніх господарств та державних фінансів, зовнішній сектор). Відомо, що «фінансова стабільність» — це стійкий стан фінансової системи країни, що дає змогу забезпечити безперервне здійснення розрахунків в економіці, високий рівень довіри до фінансово-кредитних установ, відсутність надмірної волатильності фінансових ринків, ефективний розподіл фінансових ресурсів і можливість управління фінансовими ризиками, а також запас міцності у фінансовій системі, що дає змогу протистояти негативним економічним шокам у майбутньому та запобігати їх негативному впливу на економіку [3, с.182].

Як економічний процес фінансова стабільність є органічний процес чіткої взаємодії внутрішніх механізмів фінансової стабільності підприємства – оперативного, тактичного та стратегічного з метою виведення підприємства з кризового стану або забезпечення економічного його зростання. **Як економічна категорія фінансова стабільність** – це сукупність економічних відносин, що забезпечують умови збереження підприємством абсолютної або нормальної фінансової стійкості при контрольованій фінансовій рівновазі та одночасно спроможність до стійкого економічного зростання при врахуванні найбільш вагомих зовнішніх чинників. Отже, ми згодні, що **фінансова стабільність** – це спроможність підприємства досягати стану фінансової рівноваги при збереженні достатнього ступеня фінансової стійкості та зберігати цей стан у довгостроковій перспективі при ефективному управлінні фінансами [3, с.183].

Б. І. Пшик дійшов висновку, що, поперше, кожне поняття розглядається в контексті певної проблеми, без якої воно не має змісту. У зв'язку з цим поняття «фінансова стабільність» бере свій початок у практичних проблемах, пов'язаних з виникненням і подоланням фінансових криз,

з якими уряди і центральні банки практично усіх країн зіштовхувалися в різні історичні періоди. Найбільш активно це поняття стало розвиватися у 90 – х роках ХХ століття. У цей час лібералізація руху капіталу, бурхливий розвиток ринку фінансових послуг для іноземного капіталу та інші процеси економічної глобалізації, які спостерігалися у багатьох країнах, наглядно продемонстрували небезпеку фінансових дисбалансів і можливість швидкого розвитку фінансових криз. На цьому фоні й посилювалася актуальність проблеми забезпечення фінансової стабільності в цілому, стабільності фінансових відносин усіх секторів економіки, а також зниження ймовірності системної фінансової дестабілізації [4, с.92].

По-друге, більшість понять є складними, містять у собі різні компоненти і можуть розглядатися у різних аспектах. Поняття фінансової стабільності є складним тому, що воно охоплює всі сектори національної економіки та фінансової системи. Адаже зміна фінансового стану будь-якого зі секторів реальної економіки чи компонентів фінансової системи спричиняє вплив на фінансову стабільність економіки загалом [4, с.92].

Ми цілком поділяємо позицію Б. І. Пшика, що, виходячи із існуючих поглядів зарубіжних економістів-практиків на зміст поняття «фінансова стабільність» та підходів до її забезпечення, можна дійти висновку, що в науковій літературі термін «фінансова стабільність» здебільшого трактується через відсутність тих або інших ознак фінансової нестабільності. Такий спосіб визначення фінансової стабільності («від протилежного») не розкриває її сутності, не дає уявлення про її специфіку та властивості як особливого стану не лише фінансової, а й економічної системи [4, с.95].

Для вирішення цієї проблеми Я. В. Белінська та В. П. Биховченко вказують на пропозицію Т. Є. Унковської щодо визначення фінансової стабільності через термін «потенціал фінансової дестабілізації» як непокриті фінансові потреби підприємства в момент часу та для фінансування його ефективної операційної, інвестиційної та фінансової діяльності відповідно до заданої економічної стратегії. Це дозволяє визна-

чити фінансову рівновагу економічної системи як такий фінансовий режим її функціонування, за якого сукупний потенціал фінансової дестабілізації дорівнює нулю. Відповідно фінансова стабільність національної економіки може бути визначена як такий режим її функціонування, коли вона перебуває в динамічному стані фінансової рівноваги, тобто в разі її відхилення від рівноваги, вона залишається у заданих межах і здатна повернутися в режим фінансової рівноваги [2, с.59; 5].

Необхідно зауважити, що такі відхилення фінансової рівноваги мають прояв у виді економічних ризиків, які можуть бути або подолані, або перейти у стан порушення фінансової стабілізації.

Вивчаючи встановлення наслідків юридичних ризиків в економічній сфері, необхідно також розглядати можливість виникнення фіскальних ризиків, які згідно з п. 3 Методики оцінювання фіскальних ризиків, пов'язаних з діяльністю суб'єктів господарювання державного сектору економіки : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 11.01.2018 № 7 визначає, що фіскальними ризиками, пов'язаними з діяльністю суб'єктів господарювання, є можливе відхилення прогнозних показників фінансовогосподарської діяльності суб'єктів господарювання від запланованого рівня, що може призвести до зменшення надходжень до бюджету та/або потребувати додаткових витрат бюджету. Такі ризики виражаються в абсолютних цифрах або у відсотках валового внутрішнього продукту [6, с.36-37; 7].

Стосовно виникнення системних ризиків ми цілком поділяємо позицію Я. В. Белінської та В. П. Биховченко, які стверджують, що системні ризики можуть виникати в результаті як внутрішніх трансформацій фінансового сектору, що ведуть до виникнення слабких місць, так і впливу зовнішнього характеру: проблем на макро- та мікрорівні, політичних та інституційних процесів. У зв'язку з цим збереження фінансової стабільності потребує вчасного визначення джерел системних ризиків, насамперед найбільш вразливих секторів фінансової системи та дослідження трансмісійного

механізму поширення ризиків в економіці, що дасть змогу визначити найбільш вірогідні напрями розвитку кризових тенденцій. І ці завдання мають вирішуватися комплексно, що вимагає розробки політики забезпечення фінансової стабільності як комплексу заходів, спрямованих на досягнення збалансованості витрат існування та результатів функціонування фінансової системи шляхом поліпшення її властивості трансформуватися з мінімальними втратами та на підставі інформаційного обміну з навколишнім середовищем [2, с.63].

Щодо фінансової стабільності Б. І. Пшик стверджує, що це - стійкий стан фінансової системи країни, що дає змогу забезпечити безперебійне здійснення розрахунків в економіці, високий рівень довіри до фінансово-кредитних установ, відсутність надмірної волатильності фінансових ринків, ефективний розподіл фінансових ресурсів та можливість управління фінансовими ризиками, а також запас міцності у фінансовій системі, що дає змогу протистояти негативним економічним шокам у майбутньому та запобігати їх негативному впливу на економіку [4, с.95].

Стійкий стан фінансової системи України має забезпечувати Угода між Україною та Європейським Союзом (як положення самої Угоди, так і склад законодавчих актів України щодо виконання головних зобов'язань цієї Угоди) при умові її виконання.

Серед основних умов Угоди між Україною та Європейським Союзом передбачено здійснення правових, економічних та фінансових заходів. У змісті угоди передбачено, що Україні необхідно:

- запровадити умови для посилення економічних та торговельних відносин, які вестимуть до поступової інтеграції України до внутрішнього ринку Європейського Союзу, у тому числі завдяки створенню поглибленої і всеохоплюючої зони вільної торгівлі, як це визначено у Розділі IV («Торгівля і питання, пов'язані з торгівлею») цієї Угоди, та підтримувати зусилля України стосовно завершення переходу до сучасної ринкової економіки, у тому числі шляхом поступової адаптації її законодавства до *acquis* ЄС;

- посилювати співробітництво у сфері юстиції, свободи та безпеки з метою забезпечення верховенства права та поваги до прав людини і основоположних свобод [8].

Згідно з поглядами М. Кузьо (з співавторами), норми щодо співпраці з питань правосуддя, свободи та безпеки (розділ III Угоди) умовно можна об'єднати за такими шістьма напрямками: 1) верховенство права та повага до прав і свобод людини; 2) захист персональних даних; 3) співробітництво у сфері міграції, притулку та управління кордонами; 4) вільний рух осіб; 5) правоохоронна співпраця, зокрема боротьба зі злочинністю, у т.ч. організованою, незаконним обігом наркотиків, тероризмом; 6) правова співпраця з цивільних та кримінальних справ [9, с.6].

Зона вільної торгівлі (передбачена розділом IV Угоди) передбачає комплексну програму наближення законодавства України до права Європейського Союзу. Це сприятиме створенню гармонізованого правового поля для забезпечення діяльності суб'єктів підприємництва, усуненню нетарифних (технічних) бар'єрів у торгівлі між Україною та Європейським Союзом, розширенню доступу українських товарів та послуг до внутрішнього ринку ЄС, гармонізації митних процедур та підвищенню ефективності діяльності митних органів, переоснащенню та модернізації вітчизняних підприємств, підвищенню конкурентоспроможності вітчизняної продукції у зв'язку з адаптацією до нових стандартів та технічних вимог, розширенню номенклатури товарів та послуг на внутрішньому ринку, стимулюванню розвитку конкуренції та обмеженню монополізму, збільшенню обсягів іноземних інвестицій в економіку України, підвищенню ефективності розміщення трудових ресурсів, зменшенню нетарифних обмежень у торгівлі сільськогосподарською продукцією в рамках співробітництва у сфері санітарних та фітосанітарних заходів тощо [9, с.7].

Загалом положення цього розділу Угоди містять зобов'язання щодо імплементації та практичного впровадження близько двох сотень регламентів та директив Європейського Союзу, а також інших актів

acquis ЄС та міжнародних договорів і стандартів. Крім того, Угода містить численні положення щодо ефективного застосування вже ратифікованих Україною міжнародних угод, які Україна буде зобов'язана впровадити та ефективно застосовувати у внутрішньому правопорядку [9, с.12].

Кожному напрямку економічного співробітництва розділу V Економічне та галузеве співробітництво присвячена окрема глава (глави 1-28). Зокрема, співробітництво у сфері фінансових послуг передбачає: а) підтримку процесу адаптації регулювання фінансових послуг до потреб відкритої ринкової економіки; б) забезпечення ефективного та належного захисту інвесторів та інших споживачів фінансових послуг; в) сприяння стабільності та цілісності світової фінансової системи; г) підтримки співробітництва між різними учасниками фінансової системи, зокрема регуляторні та наглядові органи; д) забезпечення незалежного та ефективного нагляду [8, ст.383, гл.12, розділ V].

Загалом, вищезазначена частина Угоди містить зобов'язання щодо імплементації та практичного впровадження понад 300 регламентів та директив Європейського Союзу, а також інших актів acquis ЄС, у тому числі повідомлень та роз'яснень Європейської Комісії та міжнародних договорів. Строки імплементації актів законодавства Європейського Союзу складають від 2 до 7 років з моменту набуття чинності Угодою, причому близько двох третин актів має бути імplementовано протягом 2-5 років [9, с.19-20].

Необхідно зазначити, що як умови забезпечення фінансового співробітництва передбачено за п.1 статті 459 розділу VI: здійснення допомоги згідно з принципами належного фінансового управління та співробітництво у сфері захисту фінансових інтересів України та Європейського Союзу, як це визначено в Додатку XLIII до цієї Угоди; вживання ефективних заходів з метою попередження та боротьби із шахрайством, корупцією та іншою нелегальною діяльністю, *inter alia* шляхом взаємної адміністративної допомоги та спільної правової підтримки у сферах, охоплених

цією Угодою. Вказані принципи за статтями 1-10 Додатку XLIII Угоди включають:- 1) обмін інформацією у сфері боротьби з шахрайством, включаючи спільні оперативні заходи в рамках окремих розслідувань; 2) попередження порушень незаконних дій, шахрайства та корупції; 3) розслідування та судовий розгляд; 4) повідомлення про порушення; 5) аудити; 6) перевірки на місцях; 7) захист даних та ін. [10].

Кабінет Міністрів України спільно з Верховною Радою України напрацювали і схвалили Дорожню карту законодавчого забезпечення виконання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом на 2018-2019 рр. Вказаний документ покликаний активізувати євроінтеграційні процеси в Україні. Дорожня карта представляє собою пакет з 57 законопроектів, які мають бути розглянуті в Парламенті впродовж двох років [11]. Серед них: законопроекти про фінансові послуги – 5, підприємство – 4, технічні бар'єри в торгівлі – 3, митні питання -4, юстиції -2, транспорт – 8 та інші [12].

Угода між Україною та Європейським Союзом дасть можливість зміцнення фінансової стабільності України. Це різноманітна допомога Україні. Так передбачено, що загальний обсяг фінансування в рамках двосторонніх програм грантової допомоги для України у період 2014-2020 рр. має скласти від 0,83 до 1,01 млрд. євро.

На цей момент в Україні також продовжують реалізовуватися п'ять програм секторальної бюджетної підтримки:

- сприяння взаємній торгівлі шляхом усунення технічних бар'єрів у торгівлі між Україною та Європейським Союзом (45 млн. євро, бенефіціар – Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України, департамент технічного регулювання, термін впровадження програми 21.12.2009 – 21.12.2016); у 2015-2016 рр. очікується надання двох траншів по 8 млн. євро кожний;

- підтримка впровадження транспортної стратегії України (65 млн. євро, бенефіціар – Міністерство інфраструктури України, термін впровадження програми 21.10.2010 – 21.10.2016);

- підтримка політики управління кордоном в Україні (66 млн. євро, бенефіціар – Державна прикордонна служба України, Державна митна служба України, термін впровадження програми 31.10.2011 – 31.10.2017);

- реалізація Енергетичної стратегії України (45 млн. євро, бенефіціар – Міністерство енергетики та вугільної промисловості України; термін впровадження програми 20.12.2013 – 20.05.2020).

- Програма підтримки регіональної політики України (бюджет 55 млн. євро) [9, с.24-27].

Висновки

У статті досліджено та систематизовано основні умови правового, економічного та фінансового співробітництва на зміцнення фінансової стабільності України з метою визначення факторів впливу як внутрішніх трансформацій фінансового сектору, так і впливу зовнішнього характеру.

У результаті внутрішніх трансформацій фінансового сектору, що охоплює зміни в різних сегментах фінансової системи, мають бути створені умови для фінансової стабільності у всіх секторах національної економіки, що дасть змогу забезпечити ефективний розподіл фінансових ресурсів та можливість управління фінансовими ризиками.

Таким чином, серед факторів забезпечення фінансової стабільності, за рахунок умов, передбачених Угодою між Україною та Європейським Союзом: а) по зобов'язанням правового співробітництва – забезпечення правового захисту діяльності учасників фінансового ринку; б) по зобов'язанням економічного співробітництва – налагодження ефективного державного управління, розвиток ринку фінансових послуг за рахунок прийняття нормативно-правових та законодавчих актів, що створюють умови функціонування економіки країни; в) по зобов'язанням фінансового співробітництва – розвиток законодавства України з питань фінансової сфери, з метою наближення його до стандартів Європейського Союзу та зниження ризиків фінансових втрат за рахунок попередження незаконних дій, шахрайства, корупції та інших порушень.

Література

1. Financial Stability Report Bank of England. – 2009. – December ; Issue № 26. URL: <http://www.bankofengland.co.uk/financialstability/index.htm>

2. Белінська Я. В., Биховченко В. П. Фінансова стабільність: сутність та напрями забезпечення. Стратегічні пріоритети. 2010. № 4(17). С.57-67 URL: <http://sp.niss.gov.ua/content/articles/files/9-1443010985.pdf>

3. Шевчук В. В. Фінансова стабільність держави та її ознаки Фінанси, облік і аудит. 2013. Випуск 1 (21). С. 181-188. URL: <http://ir.kneu.edu.ua/bitstream/handle/2010/3863/Shevchuk.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

4. Пшик Б. І. Фінансова стабільність: сутність та особливості прояву Вісник СевНТУ: зб. наук. пр. Вип. 138/2013. Серія: Економіка і фінанси. – Севастополь, 2013. С.91-96. URL: file:///D:/%D0%9E%D0%A6%D0%95%D0%9D%D0%9A%D0%90/Vsntue_2013_138_16.pdf

5. Унковська Т. Є. Системне розуміння фінансової стабільності: розв'язання парадоксів / Т. Є. Унковська // Економічна теорія. – 2009. – № 4. – С.14–33.

6. Євдокіменко С. В. Управління юридичними ризиками в економічній сфері Право і безпека –2018. № 3 (70). С.35-39 URL: [file:///D:/ОЦЕНКА/55%20Стаття%20№3\(70\)%202018%20Право%20і%20безпека%20Упр%20юр%20риз%20в%20ек%20сфері.pdf](file:///D:/ОЦЕНКА/55%20Стаття%20№3(70)%202018%20Право%20і%20безпека%20Упр%20юр%20риз%20в%20ек%20сфері.pdf)

7. Методика оцінювання фіскальних ризиків, пов'язаних з діяльністю суб'єктів господарювання державного сектору економіки (п.3): затв. постановою Кабінету Міністрів України від 11.01.2018 № 7 (Урядовий кур'єр. 2018. № 10),

8. Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами [угоду ратифіковано законом № 1678-VII від 16.09.2014]. URL : http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/984_011

9. Кузьо М., Черніков Д., Павлюк С., Хорольський Р. Угода про асоціацію між Україною та ЄС: зміст та імплементація (© Авторі-укладачі: М. Кузьо, Д. Черніков, С. Павлюк, Р. Хорольський. © ГО “Лабо-

раторія законодавчих ініціатив“ © EEAS-KIEV - Цю публікацію було створено за підтримки Європейського Союзу. URL: https://parliament.org.ua/upload/docs/final_1.pdf

10. Євдокіменко С. В. Правовий захист фінансового співробітництва України з Європейським Союзом. Науковий вісник публічного та приватного права. - 2019. Випуск 3. С. 167-172.

11. Дорожня карта виконання Угоди про асоціацію з ЄС.

<https://www.kmu.gov.ua/ua/news/uryadi-parlament-shvalili-dorozhnyu-kartuvikonannya-ugodi-pro-asociaciyu-z-yes>

12. Дорожня карта законодавчого забезпечення виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони на 2018–2019 роки. <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/uploaded-files/karta-prioritetnikh-zakonoproektiv-u-sferievropeyskoi-integratsii.pdf>

13. Євдокіменко С. В. Правові аспекти розвитку ринку фінансових послуг та фінансова безпека в Україні. Науковий вісник публічного та приватного права. - 2019. Випуск 2. С. 134-138.

14. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI // Відомості Верховної Ради України від 24.12.2010 - 2010 р., № 50, / № 50-51 /, стор. 1778, стаття 572. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2456>

Yevdokimenko S.V., Yevdokimenko S.A.

AGREEMENT BETWEEN UKRAINE AND THE EUROPEAN UNION – THE BASIS FOR FINANCIAL STABILITY IN UKRAINE

The objective condition for the economic development of the state is its financial stability. And the current economic situation in Ukraine is characterized by significant financial risks, which may lead to destabilization of the country's financial market and, as a consequence, to significant financial losses. This makes it necessary to ensure an adequate level of protection of Ukraine's economy, which is

АНОТАЦІЯ

Об'єктивною умовою економічного розвитку держави є її фінансова стабільність. А сучасна економічна ситуація в Україні характеризується значними фінансовими ризиками, що може привести до дестабілізації фінансового ринку країни і, як наслідок, до значних фінансових втрат. Це викликає необхідність забезпечення належного рівня захисту економіки України, що можливо шляхом виконання положень Угоди між Україною та Європейським Союзом за рахунок виконання відповідних зобов'язань у сфері правового, економічного та фінансового співробітництва.

У статті досліджено та систематизовано основні умови правового, економічного та фінансового співробітництва на зміцнення фінансової стабільності України з метою визначення факторів впливу як внутрішніх трансформацій фінансового сектору, так і впливу зовнішнього характеру.

У результаті внутрішніх трансформацій фінансового сектору, що охоплює зміни в різних сегментах фінансової системи, мають бути створені умови для фінансової стабільності у всіх секторах національної економіки, що дасть змогу забезпечити ефективний розподіл фінансових ресурсів та можливість управління фінансовими ризиками.

На сучасному етапі економічного розвитку нашої держави стійкий стан фінансової системи України має забезпечувати Угода між Україною та Європейським Союзом, серед основних умов якої передбачено здійснення правових, економічних та фінансових заходів, що буде сприяти налагодженню ефективного державного управління, розвитку законодавства України з метою наближення його до стандартів Європейського Союзу, підтримці процесу адаптації регулювання фінансових послуг до потреб відкритої ринкової економіки, забезпеченню ефективного захисту інвесторів та інших споживачів фінансових послуг, сприянню стабільності та цілісності світової фінансової системи.

Ключові слова: фінансова стабільність, економічне (правове, фінансове) співробітництво, економічні ризики, фінансовий ринок.

possible by implementing the provisions of the Agreement between Ukraine and the European Union by fulfilling the relevant obligations in the field of legal, economic and financial cooperation.

The authors of the article have studied and systematized the main conditions of legal, economic and financial cooperation to strengthen the financial stability of Ukraine in order to determine the factors influencing both internal transformations of the financial sector and those of external nature.

As a result of internal transformations of the financial sector, which cover changes in various segments of the financial system, we should create conditions for financial stability in all sectors of the national economy, which can ensure efficient allocation of financial resources and the possibility of financial risk management.

The stable state of the financial system of Ukraine at the present stage of economic development of our country should be ensured by the Agreement between Ukraine and the European Union, the main conditions of which are legal, economic and financial measures that can promote effective public administration, development of Ukraine's legislation in order to make it line with the European Union standards, supporting the process of adapting the regulation of financial services to the needs of an open market economy, ensuring effective protection of investors and other consumers of financial services, promoting the stability and integrity of the global financial system.

Key words: financial stability, economic (legal, financial) cooperation, economic risks, financial market.